

6 možných zájmů Ruska na Ukrajině a 6+2 teorií, co a proč Putin dělá

- CZ24 News | 10. března 2022

RUSKO/UKRAJINA: Každý na internetu je dnes největší odborník na Rusko a geopolitiku. A každý naprosto neochvějně věří v jednoznačné, jednoduché vysvětlení, co přesně Putin chce a dělá. Zkusme však namísto arogantní sebedůvěry pracovat s pravděpodobností, nejistotou a mnohoznačností. Identifikovat všechny nejrozumnější zájmy a scénáře a sepsat si, jaké empirické indicie a pozorování mluví v jejich prospěch či proti nim.

O jaké zájmy Rusko může stát na Ukrajině?

Zájem první - strategické základny

Sevastopol na Krymu je jediný hlubokomořský přístav v oblasti – Rusové se sice snažili postavit si vlastní na území RF v Novorosijsku, ale ten je mělčí a nemá takovou infrastrukturu. V 90. letech prohlásil adm. Kravčenko, velitel ruské černomořské flotily:

„Ani 10 Tartusů nenahradí Sevastopol. Je to unikátní základna s celou infrastrukturou – moly, muničními sklady, doky, leteckými základnami, raketovou obranou atd.“

Sevastopol je celý balík: obsahuje podzemní ponorkovou základnu zodolněnou proti jadernému úderu; bunkry s těžkými protilodními [střelami Utes](#); velitelská střediska; komunikační střediska se všemi potřebnými typy antén; suché doky; prostě všechno.

Zároveň je na kritickém místě – Rusové ji strategicky potřebují proto, aby byli schopni operovat ve středozemním moři proti americkým a britským raketonosným ponorkám, které navštěvují základny na Kypru:

Dokonce i „proruský“ prezident Janukovič přitom opakovaně prohlašoval, že Rusům Sevastopol neprodlouží po roce 2017 a opakovaně odmítal ruské návrhy na smlouvu. Nejspíše jako vyjednávací taktiku, ale Rusové si mohli až příliš bolestně uvědomovat, že svou nejdůležitější námořní základnu nemají ve svých rukou. A ačkoli Janukovič nakonec prodloužil pronájem do roku 2042, Rusům musel do hlavy nasadit brouka: když i „proruský“ prezident Ukrajiny dělal cavyky se Sevastopolem, což teprve někdo jiný?

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Zájem druhý - energetika resp. produktovody

Luhanská oblast je nesmírně důležitá křižovatka plynovodů do střední Evropy, do jižní Evropy a hlavně budoucího South stream a Turkish stream. Rusové zároveň chtějí plynovody, napojené na Luhanský „Blue stream“, dále významně rozšiřovat – chtěli na ně napojit South Stream do Řecka a Itálie, a hlavně Turkish stream přes Černé moře. Podrobně viz [ArmadniNoviny](#).

Mít Luhansk pod kontrolou bylo tedy imperativem pro jakékoli budoucí ruské plynové ambice. A mít i pozemní koridor odtamtud na Krym by mohlo výrazně zlevnit vedení plánovaného ropovodu Turkish Stream přes Černé moře, protože by nemusel jít po dně azovského.

Jsem dalek zjednodušování všech konfliktů na „je to kvůli ropě/kvůli plynu/kvůli plynovodům“, ale relevantní možnost to rozhodně je.

Zájem třetí - vojenský průmysl, který po rozdělení SSSR chybí Rusku

Rusům chybí pro jejich vojenskoprůmyslový komplex spousta továren a závodů, které po rozpadu SSSR zůstaly na Ukrajině a bez kterých mají významně svázané ruce k modernizaci vlastní armády a prodejm zbraní. Továrnu na turbínové motory a turbodmychadla (Zápороží). Největší loděnici v bývalém SSSR (Mikolajiv), speciální oceli (Mariupol), výrobní linku tanků v Charkově (protože UVZ neumí vyrábět komplexnější tanky sériově, Armaty jsou ruční kusová práce mistrů a proto tak drahé a málo.) Je toho hodně, o co Rusové přišli. Po roce 2014 o to přišli úplně a jen horkotěžko sháněli domácí alternativy.

Podrobně viz [rozbior Technetu](#). Požadované cíle jsou podle této teorie Mariupol, Cherson, Charkov, Mikolajiv, Zápороží a pár dalších. A ty jsou, jaké to překvapení, dnes na hlavních proudech ruské invaze...

Bez loděnice v dnes-ukrajinském Mikolajivu je např. technicky naprosto vyloučeno, aby Rusové kdy postavili např. nový křižník Projektu 23560 Lider, natož letadlovou loď projektu 23000E Štorm, jaké prezentovali v roce 2015 (a to i kdyby na to nějak získali prostředky):

Zájem čtvrtý - srdce Ukrajinců a Ukrajinsko-Ruská jednota

Ruská sebe-identita a představa o sobě samých prostě není kompletní bez Kyjeva a bez Malorusi.

Jakkoli historie vůbec není tak černobílá (Kozáci se k Moskvě přidali výměnou z autonomie, kterou jim ovšem Moskva při první příležitosti šloha; předtím se kyjevské knížectví dostalo pod vliv moskevského jen proto, že Moskva kolaborovala s Mongoly a dělala pro ně výběrčí daní a exekutory), obrovská část Rusů prostě považuje levobřežní Ukrajinu za integrální součást Ruska, která od něj nikdy neměla být „odtržena“ a měla by se vrátit do ruské náruče.

Stejnou víru sdílela i určitá část Ukrajinců na „levobřežní Ukrajině“ v roce 2014 – zcela jistě podle volebních výsledků a účasti na proruském povstání víme, že šlo o minimálně 2-4% tamní populace (viz zdroje dále).

Avšak zejména pohádce o věčné dějinné jednotě maloruského a ruského lidu věří ruští intelektuálové. A intelektuálové píší knihy a učí na VŠ. Odkud jejich výplody absorbují budoucí politici. Včetně Putina. Ten údajně celou dobu COVIDu strávil v izolaci doma... S nosem zabořeným do právě takových knih o dějinné jednotě maloruského a ruského lidu.

Zájem pátý - mezinárodně akceptovaný stav

Putinovi samozřejmě sankce vadí. Že je dokáže do nějaké míry mitigovat neznamená, že mu vyhovují. Zhoršují mu politickou pozici, kazí mu ekonomiku a tím i investice do armády, oslabují vyjednávací pozici Ruska v OSN a mezinárodní politice. Ideálně by Putin rád dosáhl stavu, kdy budou ruské nároky nejen „fait accompli“, ale kdy nebudou zpochybňované a budou i formálně zpětně legalizované. Jak toho dosáhnout? Nemá jak – sankce jsou trest. Leda způsobit něco ještě horšího a pak ustoupit.

To je tzv. Izraelská diplomacie. Egypt a Jordánsko dlouho odmítaly uznat existenci státu Izrael, odmítaly s ním vůbec jednat, a ze svého území dovolovaly na Izrael útočit fedajínům. Izrael to nakonec vyřešil jednoduše. Když v šestidenní válce Egypt a Jordánsko porazil, zabral významné kusy jejich území – ovšem nikoli s cílem si je ponechat, nýbrž směnit je na komoditu na prodej. Vracení dobytého území Izrael směnil za diplomatické uznání své existence a ukončení podpory fedajínů. A neřešitelné mezinárodní vztahy se rázem vyřešily.

(Jediný, s kým to nefungovalo, byla Sýrie. Ta návrhy na vrácení území výměnou za normalizaci diplomatických vztahů a příměří setrvale odmítala. Takže „izraelská diplomacie“ odsud posud.)

Zájem šestý - nárazníkové pásmo, ve kterém nikdy nebudou jednotky, základny ani vliv Západu (EU/NATO)

Na toto téma [Putin hovořil např. na Mnichovské bezpečnostní konferenci 2007](#). Merit sice byly Putinovy stížnosti na unipolární uspořádání světa, které chtěl změnit. Ale součástí byly i stížnosti na rozšiřování NATO s tím, že ohrožuje ruskou národní bezpečnost.

Putinovy námitky byly dlouhodobě v zásadě dvě. Jednak postuloval, že jakmile nějaký stát vstoupí do NATO, automaticky se stává protiruským. A jednak, a to zejména, kritizoval „základny NATO“ v nových členských státech, o nichž prohlašoval, že obkličují Rusko.

Nejvíce ze všeho pak Putin vehementně protestoval proti americkým základnám (ty setrvale označoval za „základny NATO“). Po jeho instalaci zejména a nejvíce proti protiraketovému systému Aegis Ashore v Rumunsku. Aegis Ashore je fakticky kus raketového křižníku Ticonderoga se systémem řízení palby Aegis, zabetonovaný do země. Obsahuje radar, vícenásobné odpalovací

zařízení Mk.41 VLS, software Aegis BMD a všechnu potřebnou infrastrukturu.

VLS je plné antiraket Standard SM-3 a SM-6, které dokáží bránit svou základnu a přilehlé území proti úderům balistických střel v terminální fázi. Pro milovníky Ruska – jedná se o systém zhruba ekvivalentní PVO S-400 či S-500, akorát statický nemobilní. USA tehdy ujišťovaly Rusko, že Aegis Ashore nemůže ohrozit ruské strategické raketové síly, protože mezikontinentální rakety odpálené z Ruska na USA by prostě kinematicky nikdy nedokázal dohonit vzhledem ke geografické pozici Aegis Ashore a ruských balistických střel.

Putinovi však nejvíce vadilo, že univerzální odpalovací zařízení Mk.41 VLS technicky dokáže pojmout nejen antirakety Standard, nýbrž i protilodní střely Harpoon, které by z Rumunska teoreticky mohly ohrožovat ruskou černomořskou flotilu (při použití datalinku), a zejména SPDL Tomahawk, které by mohly ohrožovat Moskvu relativně krátkou dobou letu.

USA sice ujišťovaly, že [Aegis Ashore chybí technická infrastruktura a SW](#) nutný pro použití útočných raket.

Ale to Putinovi (docela pochopitelně) nestačilo. USA proto zašly ještě o krok dále a opakovaně [nabízely Rusům inspekce základen Aegis Ashore](#) v Rumunsku a Polsku, aby si sami prověřili, že tam jsou a mohou být pouze obranné protiraketové Standardy a nikoli Harpoony či Tomahawky. Jenže na oplátku USA požadovaly proporcionalitu – stejné inspekce dvou ruských raketových základen. A to Rusové odmítli.

Nerozšiřováním „infrastruktury NATO“, tzn. základen právě jako Aegis Ashore, se však Putin výslovně zaštiťoval i ve svém [invazním projevu na Ukrajinu](#).

Matoucí je, že Rusové paralelně důsledně rozlišují mezi „nerozšiřováním NATO“ jako politické aliance, a mezi „nerozšiřováním infrastruktury NATO“ coby základen a předsunutých jednotek. Avšak ve svých požadavcích nebyli konsistentní – občas požadovali nerozšiřování infrastruktury, jindy nerozšiřování celého NATO. Například v invazním projevu Putin mluvil výslovně o infrastruktuře... A v následných mírových vyjednáváních pro změnu o samotném členství.

Klíčový rok 2014: Putin 2 zájmy získal, ale o 4 přišel. Podrobnosti o vývoji. A co teď s tím?

Když si Putin v roce 2014 urval Krym, získal tím sice strategickou základnu (zájem 3), a získal plynovody v Luhansku (zájem 2), ale zavařil si tím 3 naprosto neřešitelné problémy kdy zcela prohrál zájmy 1-ukrajinský průmysl a dodavatele, 4-srdce ukrajinského lidu, 5-sankce i 6-nárazníkové pásmo, protože ruská vojenská agrese proti územní integritě Ukrajiny zcela pochopitelně vysloveně nahnala Kyjev do náruče protivníků Ruska.

Ztráta zájmu 1 - průmysl a dodavatelé

Když Putin anektoval Krym a svou armádou nakonec podpořil Girkinovo vojenské separatistické dobrodružství na Donbase, Ukrajina na oplátku zařídila veškeré dodávky technologií a subkomponent do Ruska. To na několik let, než Rusové sehnali alespoň jakés takés náhrady z jiných zdrojů, na čas to zcela paralyzovalo např. dodávky turbín pro ruské vrtulníky Mi-24 a vojenské lodi. Ale i řadu jiných speciálních technologií. Také to ukončilo vývoj nového středního transportního letounu Antonova, který měl přezbrojit ruské letectvo náhradou za An-26 a An-32. Dodávky turbodmychadlových motorů Progres pro ruské strategické An-124. A stejně tak Rusové získali veliké komplikace s údržbou svých tanků T-80 z Charkova.

Přístup k loděnici Mikolajiv ale neměli stejně. Bez ukrajinského Mikolajiva nedokáže Rusko postavit těžší loď, než fregatu. Ani opravit Admirala Kuzněcova, protože nikde jinde nemají dost velký suchý dok. A to je zatraceně velká řafka ruským ambicím. Jenže i dokud měla Moskva s Kyjivem dobré vztahy - postavit křižník Lidr nebo letadlovou loď Štorm v Mikolajivu by znamenalo, zadat tyto strategické stavby jako komerční zakázku zahraničním loděnicím. Byť ukrajinským. Mikolajiv by to tedy ideálně chtělo také anektovat stejně, jako Krym...

Ztráta zájmu 5 - sankce

Veškerá sebeidentita Západu je postavena na mezinárodním právním řádu, který sice může občas někdo porušit, ale jen dočasně a s alespoň zdánlivě dobrou výmluvou (ne jako Rusové, kteří vypustí během několika dní 10 zcela odlišných záminek a ani oni sami je neberou vážně.) Navíc některá pravidla jsou si rovna, ale jiná jsou si rovnější - a ještě jiná jsou vysloveně posvátná.

Nejposvátnější ze všech pravidel je neměnitelnost státních hranic násilnou cestou, protože na té stojí celý tzv. „Podruhoválečný mírový řád“ či „Poválečné evropské mírové uspořádání“. Ta ovšem fakticky funguje jako **jednosměrná propust**. Státy se mohou *zmenšovat* skrze „právo národů na sebeurčení“, kdy se separatisti vymknou a zařídí se sami pro sebe. Ovšem nikdy se státy nesmí *zvětšovat* *zabíráním území*.

Proto Rusku celkem bez problémů prošlo, když na Gruzii dobylo a obsadilo Jižní Osetii. Prošlo mu vytvoření a udržování Podněsteří. Prošlo mu dokonce i dobytí Abcházie, kde žádné vojenské akce Gruzie neprobíhaly a nebylo ani virtuálně koho chránit. Protože všechna tato fakticky ruská výsostná území *nebyla* formálně anektována - ale formálně se tvářila za *samostatné* nové republiky podle práva na sebeurčení, takže Západ sice formálně protestoval, ale tak aby se neřeklo.

Jenže anexe Krymu a jeho připojení k Rusku byla něco, co Západ prostě uznat nemohl (a zpětně viděno Rusku nemohla stačit formální separatistická republika, protože co kdyby se začala brát vážně a zase Rusy o Sevastopol připravila?) Což znamená, že sankce uvalené na Rusko za Krym by

nikdy nemohly být zrušeny. Dokud by se Krymu „dobrovolně“ nevzdala Ukrajina.

Jenže Ukrajina by se nikdy Krymu nevzdala – už kvůli národní sebeúctě a identitě se nemohla vzdát 4% svého území. Ani kdyby se k moci mávnutím kouzelného proutku vrátil Janukovič. To prostě bylo pro Ukrajince stejně hořké sousto, jako kdyby se historie Československa zakonzervovala v roce 1938, nikdy by nedošlo ke vpádu Říše do Československa ale my jsme se měli navěky smířit se ztrátou Sudet. Museli by se s tím smířovat 10 generací.

Rusko Krym nikdy nemůže vrátit – jak kvůli ztrátě tváře před světem i domácím publikem, tak kvůli strategickým důvodům které je v první řadě vedly k jeho anexi. Nehledě na sunk costs. A zároveň Západ nikdy nemůže uznat anexi území a jeho připojení k cizímu státu vojenskou cestou, a proto nemůže úplně zrušit ani sankce za anexi Krymu. A Ukrajina by se Krymu nikdy nevzdala.

To byla neřešitelná situace... *Diplomaticky neřešitelná situace.* Jak z toho ven? Putin má jen dvě varianty.

Zaprvé – dosadit do Kyjeva loutkovou vládu, která mu anexi Krymu podepíše.

Zadruhé – izraelská diplomacie. Tvářit se jako že má plán na zabor celé Ukrajiny, zabrat velký kus území jako vyjednávací komoditu, a pak „kompromisem“ milostivě vrátit zabrané území výměnou za uznání svých záborů z roku 2014. Krymu a donbaských Lidových Republik.

Ztráta zájmu 4 - rusko-ukrajinská jednota

Místní zpravodaj asi docela trefně glosuje – „Je skutečně vidět, že se Rusové cítí, jakoby Ukrajina byla součástí jich samých, o kterou přišli, něco jako ztracená končetina. Když o Ukrajině mluvíte s nejrozličnějšími skupinami Rusů, narazíte na hořkost, která se podobá rozvedenému partnerství, kdy jedna strana nerozumí tomu, proč je manželka nebo manžel opustili a trvají na tom, že by se všechno spravilo, kdyby se vrátili. A prostě nedokážou nahlédnout to, že vztah v té své podobě už skončil a patří do minulosti. Takže je tu tato emocionální rovina.“

Touhu vrátit se do ruské náruče v roce 2014 sdílelo i nějaké množství lidí na Donbase, kteří se chtěli připojit k Rusku. Nevíme kolik lidí to reálně bylo. Víme jen, že Igor Girkin – iniciátor, vrchní válečný velitel a organizátor povstání na Donbase – získal ve stotisícovém Slavjansku 2000 lidí ochotných za to bojovat a 1000 podporovatelů jako kuchařů apod., takže to jsou asi 2% populace. Girkin také otevřeně říkal, že Donbaské hnutí pro připojení k Rusku [stálo na základě místních struktur Aksenovovy politické](#) strany Ruská jednota, že „Antimajdan“ byl placený místními oligarchy a nedalo se s nimi počítat. ([AJ překlad zde](#).) Aksenovova strana ve volbách na Krymu [dostávala mezi 1% a 4% hlasů](#). S ní ideově spojená strana Ruský blok získala i na Donbase v některých místních oblastech na 4% hlasů.

Pro připojení k Rusku tedy bylo na škále „od-do“ něco minimálně mezi těmito 2-4% obyvatel východní levobřežní Ukrajiny – a nedá se říct kolik maximálně. Možná jen tyto 4% a tím to končilo, možná 30%, možná 80%, nikdo neví.

Většina komentátorů má také ideologické klapky na očích a zanedbává fakt, že většina místních Ukrajinců prošla dávno deziluzí a cynicky/realisticky jim jde jen o jejich živobytí, práci, hmotné zajištění a celou politiku považují za svinstvo, které je všude stejné. Který oligarcha je zrovna u vesla nebo který stát formálně ovládá jejich město – zda Rusko nebo Ukrajina – je pro ně asi tak důležité, jako pro středověkého rolníka jak se jmenuje momentální král, co ho odírá z kůže. Navíc zejména na Donbase panovala kultura „nezajímám se o politiku, nemám čas, musím chodit do práce“.

Dodnes jsou zdá se na Ukrajině zdá se regiony, kde jsou místní variantě spojení s Ruskem buď

naklonění, nebo rozhodně nejsou ochotni trpět osobní ztráty v boji za územní celistvost Ukrajiny (to bude častější – že je jim jedno kdo vládne, takže se raději okamžitě vzdají bez boje, než aby došli újmy). Viz [dva „zrádcovští“ starostové](#), kteří údajně „spolupracovali“ s invazními silami – jakkoli oni se hájí tím, že jim šlo jen o vyhnutí se destrukci svých měst.

Jenže když se separatisté pokoušeli dobýt Mariupol, do obytné zástavby na ulici Olimpijska stříleli salvovými raketomety Grad:

(dashcam z auta – přímo dopady)

(vyhodnocení škod po útoku)

<https://www.osce.org/ukraine-smm/136061> (report OBSE vč. místa odpalu ze separatistického území)

To údajně zahnilo i původně proruské obyvatele do náručí Ukrajincům. A stejně to bylo i jinde na frontě. Zdrojů je spousta, osobně to říká celá řada Ukrajinců z Donbasu, jejichž výpovědi můžete a samozřejmě nemusíte věřit. Kdo chce věřit, dohledá si, kdo nechce, nemá cenu odkazovat. Přímo z místa z rozhovorů s místními [totéž dokumentuje](#) např. slovenský novinář Tomáš Forro (o jehož neskrývaných politických preferencích si můžete myslet co chcete, jenže faktem zůstává, že s ním bez potíží hovoří i velitelé separatistů a čeští proseparatističtí [bojovníci jako Kavkaz](#)).

Podle Forra

„Zdalo se, že po 9. květnu je Mariupol pro Ukrajinu ztracený. Ke zvratu došlo už na podzim 2014, kdy na město zaútočily jednotky separatistů s tanky a těžkými zbraněmi. Postoje obyvatel prý prošly radikální změnou. Lidé si najednou uvědomili, že jejich město, jakkoli rozdělené, stojí před hrozbou reálného zničení. Nastala spontánní mobilizace na obranu města: stovky běžných lidí prý pomáhaly stavět barikády a kopat zákopy pro ukrajinské vojáky, nosily jim jídlo a tak dál. Byli to jejich vojáci: ti, kteří je prý přijeli osvobodit, představovali větší hrozbu, přestože k nim etnicky mohli mít blíž.

Samozřejmě ruský narativ je, že všichni obyvatele Mariupole chtěli být anektováni Ruskem, přičemž v područí Kyjeva jich údajně všech 400,000 násilím drží fašisti. Že to asi nebude tak jednoduché naznačí třeba fakt, že dělníci místního oligarchy z Azovstalu v roce 2014 sami separatisty vyháněli naprosto nezávisle na prokyjevských složkách a paralelně na nich – s cílem „udržet klid a pořádek“.

(Pro pořádek – Ukrajinci podle všeho dělali totéž opačným směrem, takže si obě strany nejen nemají co vyčítat, ale zatímco separatisti s Rusy nahnali obyvatele ukrajinského Donbasu do náručí Kyjevu a navždy ztratili sympatie vůči Rusku, Ukrajinci naopak nahnali obyvatele „Lidových Republik“ do náručí Moskvě a Doněcku a navždy ztratili sympatie vůči Kyjevu. Tak dopadá vendetta. Hluboce zažraným nesmiřitelným rozdělením a nekonečnou mstou.)

Putin se nicméně ve své [izolaci intelektuálně krmil fantaziemi](#) městských intelektuálů o neexistenci Ukrajiny a o tom, že Ukrajinci se touží vrhnout do ruské náruče. Pavel Barša i jiní pozorovali totéž:

Putin dva roky během covidu prakticky nevycházel. Pravděpodobně trpí takzvanou germofobií a panicky se toho viru bojí. Dlouhý stůl při jednání s Macronem nebyl provokací, ale výrazem Putinovy nutkavé obavy z covidu. Skutečně se izoloval a je momentálně obklopen hlavně patolízaly z nejbližšího okolí.

Skutečně napsal traktát o historickém vztahu mezi Ruskem a Ukrajinou. Je to trochu

revizionistická historie, ale jsou tam zachyceny některé pravdivé věci. Ty dvě společnosti jsou si opravdu velmi blízko. Ale právě to se obrátí proti němu.

Podle mě se Putin v posledních letech proměnil, přestal hrát taktickou hru a podlehl své ideologické vizi o velkém sjednocení Ukrajiny a Ruska. Kdyby jen uznal nezávislost Doněcka a Luhanska a poslal tam armádu, bylo by to pořád víceméně podobné gruzínskému modelu. Aktuální invaze jde ale velmi výrazně nad rámec toho, co dělal v minulosti.

Tady je ta Putinova esej:

v RU - [Ob istoričeskom edinstve russkich i ukraincev](#)

v AJ - [On the Historical Unity of Russians and Ukrainians](#)

Zájem 4 - přízeň, jednotu a srdce Ukrajinců mimo DLR a LLR - tedy Putin zcela prohrál. Napořád. Nenahraditelně. To je něco, co nemůže získat násilím. A současnou invazí to jen zhoršil.

Šest teorií, jakou strategii dnes Putin na Ukrajině provádí a s jakým motivem

Plausibilních na základě vyjádření Kremlu nebo historické empirie ruského chování je šest teorií. Takže si je rozeberme všechny, ať nic nevynecháme.

Teorie 1 - „Putin obětí okolností“

Tato teorie je nejslabší, ale úplně vyloučit se nedá. Říká, že Putin chtěl jen konsolidovat DLR a LLR jako nárazníkové pásmo, ale Pušilin a bolševici v Dumě jej zatáhli do větší války, než sám Putin chtěl. Že byl vmanipulován do pozice, ze které nemohl ustoupit kvůli obavám ze ztráty tváře a zhroucení PR image „ochránce Rusů na celém světě“.

Není to až tak úplně nereálné, protože přesně to mu už jednou provedli. V roce 2014 Putin patrně neplánoval zabrat Doněck a Luhansk, rozhodně tam nevyslal ruskou armádu s „zelenými mužíčky“ jako na Krym. To Girkin s Aksenovem si tam rozjeli soukromé vojenské dobrodružství, kdy s 50 ozbrojenci rozdali zbraně 2000 lokálním příznivcům připojení k Rusku a nakonec si Putinovu vojenskou podporu vynutili:

([AJ překlad téhož videa zde](#))

Nicméně tato teorie se dnes nezdá se to být v souladu ani s masivním budováním ruských sil u hranic, ani s Putinovou rétorikou tou dobou.

Teorie 2 - „nacionalista Putin anektující ruskojazyčné menšiny“

V ruské politice soupeří několik ideologií a pojetí ruské státnosti a ruského národa. Dominantní jsou imperiální versus nacionální pojetí. V imperiálním pojetí jde víceméně o Rusko coby multietnickou říši, nástupnický útvar SSSR. Oproti tomu v nacionálním pojetí jde o Rusko coby narod přirozeně ruskojazyčného, etnicky ruského nebo kulturně ruského obyvatelstva, kde jsou cizí etnika a národnostní skupiny vlastně jaksi podezřelé.

Nedá se přehlédnout, že Rusko si od roku 1991 fakticky nárokuje ta území, kde žije výraznější ruskojazyčná menšina, jako svoje. Každý stát přirozeně musí chránit své občany v zahraničí – ale ostatní státy to dělají diplomacií či evakuací, nikoli anexí. Oproti tomu Rusko si podmanilo oblast Moldávie s ruskojazyčnou menšinou coby Podněsteří. Podmanilo si ruskojazyčné oblasti Gruzie, Jižní

Osetii a Abcházii. Podmanilo si Krym, a kromě Krymu ještě kus Luhanska a Doněcka. A neustále napadá Litvu, Estonsko a Lotyšsko ohledně statusu jejich ruských menšin.

Je podstatné chápat, že toto *není totéž* jako obnovování SSSR – značná část SSSR byla ne-ruská a z rusky-nacionalistického pohledu představuje přítěž, která kazí čistotu ruského národa. Tato teorie se tedy netýká „obnovování SSSR“, nýbrž „Rusko je všude tam, kde etnicky/kulturně ruští lidé mluví Rusky“.

Strategie je přitom vždy stejná. Nejprve vyzbrojit ruskojazyčné separatisty a udělat z jimi osídleného území „breakaway region“, něco mezi NO-GO zónou a autonomní oblastí. Potom na ruskou stranu hranic přisunout ruské vševojskové síly, které se účastní cvičení. A potom vždy jakousi záhadnou náhodičkou dojde k tomu, že mezi ozbrojenými ruskojazyčnými separatisty a centrální vládou dané země vypukne eskalace násilí dělostřeleckým ostřelováním zrovna ve chvíli, kdy ruské příhraniční cvičení skončilo a – jaká to náhoda! – ještě nebyly odsunuty všechny jednotky. Viz např. [oficiální ruská vojenská historografie Gruzínské války](#), strana 43. (Na té je vždy zajímavé, že tradičně vyvrací některé předchozí ruské mediální lži – zde mj. otevřeně zmiňuje, že Rusko sestřelilo 3x gruzínské drony Hermes 450, což Moskva i její čeští příznivci svého času vehementně popírali coby gruzínskou pomluvu.)

Jakmile však centrální vláda vyšle těžší jednotky proti ruskojazyčným separatistům a jejich minometům, Rusko to prohlásí za hrozící genocidu. Uvolněné manévrové jednotky ze cvičení, které se „ještě nestihly vrátit“, pošle „zabránit genocidě“ a ony z výhodných pozic bleskurychle překračují hranice. Následně je území ruskojazyčné menšiny vojensky a formálně odtrženo od státu, kterému předtím patřilo-jako-poloodtržené, a buď anektováno Ruskem jako součást ruského území, nebo prohlášeno za zcela nezávislou separatistickou republiku (uznávanou pouze Ruskem a s ruskou vojenskou posádkou.)

Podle této teorie by Putinovi na Ukrajině šlo jen o separatistická území – Luhanskou a Doněckou Lidovou Republiku, popř. jejich územně rozšířenou verzi buď na celé území bývalé Luhanské a Doněcké oblasti Ukrajiny (to byl oficiální požadavek separatistů; v našich médiích to všichni ignorují, ale kromě ruské armády šla do útoků i separatistická armáda a některé invazní směry jsou údajně pokryté takřka pouze separatistickými vojsky, které si mají zabrat Luhanskou a Doněckou oblast.)

Odpovídala tomu i těsně před invazí zesilovaná záminka ruské agitace o „hrozící připravované masivní invazi Ukrajinské armády do LLR a DLR a genocidě“, stejně jako donekonečna už od roku 2009 opakovaná, avšak nikdy ničím nepodložená tvrzení o „genocidě“ ruskojazyčného obyvatelstva. Tento narativ běžel zcela paralelně se stížnostmi na NATO a s ostatními záminkami.

Jenže viz Problém 4 – skrze násilnost a zločiny separatistů na Donbase se zdá, že i na území Donbasu kontrolovaném Kyjevem, tzn. na západ od Line Of Control z Minských dohod (<https://mapy.cz/s/fadotatego>), vládne i mezi ukrajinským ruskojazyčným a původně proruským obyvatelstvem již 8 let stále více protiruský sentiment. Nechtěli by se přidat do ruského lůna, ani kdyby mohli. Úplně stejně, jako LLR a DLR patrně už autenticky nechce nazpět pod Kyjev.

Teorie 3 - „racionální Putin coby sofistikovaný handlíř a loupežník“

Podle této teorie Putin pochopil, že Ukrajinu ztratil navždy, a tak si chce konsolidovat zisky, zbavit se sankcí – a sebrat průmysl, který životně potřebuje pro ruský vojenskoprůmyslový komplex. Hlavně Mikolajiv. Tato teorie tedy předpokládá, že *skutečným* cílem je zabrat Charkov, Mikolajiv, Cherson, Záporoží aj. – ale *vyjednávacím želízem* by bylo zabránění podstatně většího kusu Ukrajiny s cílem jej

vyhandlovat za to, že zoufalý Kyjev *skutečné* cíle Ruska prodá výměnou za *vyjednávací želízka* Ruska.

Vyjednávací předpoklad by přitom byl, že Rusko úspěšně vyvolá dojem, že chtělo ovládnout celou Ukrajinu. Kdyby potom „milostivě přistoupilo na kompromis“ a spokojilo se „jen“ s Krymem, Mikolajivem, Mariupolem, Charkovem a Luhanskem atd., Západ by s úlevou přidal na takovou rusko-ukrajinskou mírovou smlouvu svůj štempl a zrušil sankce proti Rusku. To by znamenalo fenomenální výhru pro Rusko – získalo by výhru č. 1. – průmysl, výhru č. 2 – energetiku v Luhansku, výhru 3 – strategickou základnu na Krymu, i výhru 5 – zrušení sankcí a legalizaci stávajících zisků.

A navíc je v tom bonus pro Kreml – Ukrajina s takovou by přišla o většinu svého průmyslu buď přímo jako převod Rusku, nebo skrze ztrátu klíčových subdodavatelů, a stala by se zaostalým zemědělským státem, který by ležel jako břímě na krku Západu. Pro Rusko totální vítězství, pro Západ a Ukrajinu čistá ztráta. A cena za to všechno je pro Kreml velmi malá – jen dobýt co největší kus Ukrajiny a pokud to nebude stačit, vyvinout jaksi vyšší tlak.

Některé útržky z aktuálních vyjednávání mezi Ukrajinou a Ruskem naznačují, že přesně o toto by Rusům mohlo jít. Napovídalo by tomu i stále brutálnější bombardování ukrajinských měst – cílem není žádné „osvobození“, protože v tomto scénáři „srdce ukrajinského lidu“ Putin dávno odepsal, nýbrž lidskými ztrátami na civilistech donutit Zelenského podepsat nevýhodný mír:

Russian bombardment of Kharkiv today pic.twitter.com/3jmMcK00Xh

— Valentin Strasser (@wwunch) [February 28, 2022](#)

([Geolokace zde](#), kamera, Diamond City i sídliště – budova [Diamond City](#) v záběru stojí na křižovatce Prospektu Nauki a [Otakara Jaroše](#), takže dělostřelecká salva šla na charkovské sídliště Pavlovo Pole. To jen kdyby nějaký apologeta zase chtěl teoretizovat o „vyprázdňených barácích“.)
Zde je pak [geolokace dalšího ostřelování Charkova](#), a [tady mapa kde dopadala](#) palba. Prozměnu sídliště Severnaja Saltovka. Ne, není to totéž, byla postřelována místa vzdálená od sebe 10 km.

A potvrzovalo by to i nasazení druhořadé vojenské techniky z dlouhodobých [uloženek v mizerném technickém stavu](#) se zanedbanou údržbou, a nevycvičených branců. Pokud totiž cílem nikdy nebylo dobýt relevantní těžce bráněné body a města, nýbrž lidskou vlnou útočníků donutit Ukrajinu vyměnit území za čas, aby pak Putin směnil území za své výhry, kanonenfutter na zanedbané technice je pro takovou lidskou vlnu nejvhodnější.

Teorie 4 - „racionální Putin zahnaný do kouta expanzí NATO“

Tímto cílem Putin výslovně [ospravedlňoval svou invazi na Ukrajinu](#) – jen aby pak změnil notu a mluvil o zcela jiných cílech UA operace. Avšak opětovně jej prohlašuje za svůj oficiální cíl (současně se štemplem na zábor Krymu a DLR a LLR) [i na mírových vyjednáváních](#).

Podle této teorie tedy Putin chce Ukrajinu donutit buď ke slibu Neutrality uznanému západem, nebo ji rozpůlit, odříznout od Černého moře a nechat jí jen severozápadní kus země u hranic s Běloruskem, Polskem a Moldávií. Levobřežní a černomořská odtržená Ukrajina by se stala nárazníkovým pásmem – „Novoruskem“.

Jenže - z pobaltských států je to do Moskvy raketou stejně daleko a kupodivu z toho Putin takovou třesavku nechytá. A co je ještě pozoruhodnější - Putin nikdy nevyužil páky proti rozšiřování NATO, které měl k dispozici. V roli premiéra RF v roce 1999 Putin podepsal Istanburskou chartu bezpečnosti v Evropě, na kterou se celou dobu od roku 1999, do roku 2008 kdy se jednalo o ukrajinském přijetí, až po rok 2014 kdy ztratil možnost na téma bezpečnosti Ukrajiny vyjednávat, mohl odvolávat. Nikdy to ani nezkusil. Stejně tak nikdy nepoužil ani žádnou z dalších smluv, které mohl použít, které by Západ musel uznat, a na které jsem přišel když jsem rešeršoval dokumenty pro článek o slibech/neslibech nerozšiřování NATO.

Do třetice ani sami ruští vojenští a političtí veteráni a experti nevěří, že šlo o nějaké nerozšiřování NATO. Otvírák očí je tato panelová diskuse v předvečer války. Ve studiu sedí např. Igor Girkin - pobočník Aksjonova se kterým od Ukrajiny odtrhával Krym, a bývalý iniciátor, organizátor a vrchní válečný velitel separatistů na Donbase. Nebo význační ruští politologové a akademici. Hosté se přitom shodnou, že Putinovy oficiální vyjednávací požadavky jsou naprosto nereálné, a to úmyslně - že by znamenaly rozpuštění NATO, na což pochopitelně NATO nikdy nemůže přistoupit:

Dovozují tedy, že Putinovy požadavky ohledně NATO byly „maximální pozice z nichž se mělo ustoupit k vyjednávání reálných cílů“, což se ovšem nepovedlo. Koňský handl, resp. arabský bazar.

Avšak nejdůležitější je naprosto zásadní argument realpolitik - Ukrajina by až doposud nikdy nemohla být ani teoreticky přijata do NATO, protože byla fakticky blokována smlouvami o NATO. Článek 10 [Severoatlantické smlouvy totiž říká](#):

Účastníci mohou, jednomyslným hlasováním, pozvat jakýkoli další evropský stát, který je v pozici podporovat principy této Smlouvy a přispívat k bezpečnosti Severoatlantické oblasti, k přístupu k této Smlouvě.

To v praxi znamená následující:

1. Smlouva o NATO říká, že přijetí nového člena musí posilovat euroatlantickou bezpečnost. Přijmout člena, který je v trvalém konfliktu se sousedním státem, by bezpečnost NATO ohrozilo, protože by zatáhlo NATO do pre-existujících sporů. Proto je toto ošetřeno v MAP:
2. Aby nějaký stát vstoupil do NATO, musí splnit požadavky v rámci Membership Action Programme, MAP. MAP vždy vyžaduje, aby měl kandidátský stát kompletně vyřešené vztahy se svými sousedy - právě aby nezatáhl NATO do konfliktu, jen co se stane členem. Proto například Makedonie nikdy nemohla vstoupit do NATO, dokud měla nedorozumění s Řeckem ohledně svého názvu. Teprve když [kapitulovala Řekům a přejmenovala se](#) na „Severní Makedonii“.
3. V NATO má každý členský stát právo Veta. A reálně jej používá. Vstup Ukrajiny do NATO byl naprosto nepřijatelný pro Francii i Německo, které jej v roce 2008 slíbily vetovat. Británie tehdy vyjednala kompromis, že aby Bushovy USA neztratily tvář, NATO jakožto deklaruje budoucí mlhavé přijetí Ukrajiny do NATO, ale asi tak za jeden furt. Německo a Francie by ale nikdy vstup Ukrajiny do NATO nedovolily - dokud je Putin agresí nedonutil k otočce dosavadní proruské politiky o 180°.

Fakticky bylo tolik překážek, že by Ukrajina by za standardní situace do NATO nikdy vstoupit nemohla. Jenže čím více Rusové vojensky útočili na Ukrajinu na Donbase, Krymu a teď celé území - tím více nutili NATO se zříci zdrženlivosti a Ukrajinu vpustit. Zejména markantní to bylo u Němců a Francouzů, kteří veřejně deklarovali, že Kyjev do NATO nepustí, až do prvních minut ruské invaze 2022.

Ted' sice NATO pořád ještě Ukrajinu nechce, protože by jej mohla snadno zatáhnout do války s

Ruskem – jenže už není politicky přijatelné to říkat navenek, když je teď Ukrajina hrdinská oběť ruské invaze. Momentálně má NATO dokonce plné ruce práce se ubránit tlakům politiků na „bezletovou zónu“ a generální tajemník NATO vysvětluje, že „bezletová zóna“ by se rovnala Třetí Světové a tudíž [pro NATO nepřichází v úvahu](#):

Nejsme částí tohoto konfliktu. Jako spojenci v NATO máme odpovědnost zabránit tomu, aby tato válka přerostla z Ukrajiny, protože to by bylo ještě nebezpečnější, ještě více zničující a způsobilo by to ještě více lidského utrpení.

Až tak v defenzivě teď jsou ti, kteří nechtěli válečný konflikt NATO s Ruskem – a Putin si za to může úplně sám.

Pokud by tedy Putinovi skutečně bylo bývalo šlo o nevstupování Ukrajiny do NATO, proč udělal úplně všechno proto, aby ji nahnal do náruče NATO? A naopak neudělal nic proto, aby si ji přitáhl na svou orbitu po dobrém? Proč nikdy nevyužil žádnou páku ze smluv, které uzavřel s USA, OBSE atd.?

Teorie 5 - „oportunistický Putin, který se tentokrát přepočítal“

Další teorii razí psychologové a političtí analytici – „Putinologové“. Ti tvrdí, že Putin nemá žádné skutečné koherentní dlouhodobé plány, ale mistrně čte slabiny svých zahraničních protějšků a okamžitě využije jakoukoli slabost v maximálním rozsahu. Že je to agresivní oportunista, který jako kapalina vždy dokonale vyplní veškerý volný prostor.

Že neúkoloval separatisty v Osetii k eskalaci – ale když viděl, že na ně Tbilisi možná zareaguje vojenskou akcí, okamžitě se připravil a jakmile dostal záminku, prohnal gruzínskou armádu až do hlavního města, anektoval maximum území (včetně Abcházie kde žádné gruzínské operace neprobíhaly a Rus tam neměl žádnou záminku kohokoli „chránit“) a vytěžil ze situace maximum.

Že neplánoval anexi Krymu – ale když krymský parlament obsadil Aksenov, který o připojení Krymu k Rusku usiloval 10 let a měl k dispozici milice, politiky i 19% veřejného mínění v Simferpoli, Putin okamžitě využil situaci na 100% a zaúkoloval svou armádu Aksenova podpořit a „spontánnímu referendu“ o anexi vyhovět.

Že neplánoval obsazení Donbasu – ale když začal Donbas obsazovat Girkin/Strelkov s 50 ozbrojenci coby svou soukromou válku, se zájmem se díval co z toho bude a postupně zvyšoval sázky. Nejprve nedělal nic. Když ukrajinské letectvo začalo bombardovat Girkinem obsazený Slavjansk, dodal pár PLŘS Grom zabavených v Gruzii, ale dál se jen díval. Teprve když Girkin konsolidoval milici a zahnal útočící ukrajinskou armádu až k hranicím Ruska, neodolal a rozdrtil Ukrajince v kotli u Debalceva. A potom už byl zapojen a podporoval dál, až po velkolepé nasazení ruských T-72B3 v kotli u Ilovajsku, který znamenal zdrcující porážku ukrajinských obránců a posun Line of Control v poslední vteřině předtím, než ji zafixovala mírová dohoda Minsk-2.

A že v roce 2022 se stejným způsobem počítal, že pokud EU likviduje sebe sama covidismem a green new dealem, a USA vypadají slabé a poražené po stažení se z Afghánistánu, zase se mu otevřelo okno příležitosti, které by byla škoda nevyužít. Že oslabený Západ se nechá zastrašit. Že prezident Zelenský se nechá zastrašit blitzkriegem, uteče z Ukrajiny a v tom okamžiku se zhroutí ukrajinská armáda i politika a Putinovi vše spadne do klína zadarmo.

Jenže Zelenský neutekl nýbrž zůstal, čímž naprosto neuvěřitelně posílil odhodlání obránců i Kyjivanů.

A stal se symbolem i na Západě, který tak Ukrajinu nehodil přes palubu, jak Putin možná čekal. A ukrajinská armáda se nezhroutila, ale 100% využila protitankové systémy a výcvik od britských, polských a amerických armád a sil zvl. určení, který dostávala po 8 let. Po osm let, kdy se celou dobu připravovala na invazi ruské početní přesily a hledala, jak využít slabiny protivníka a obstát.

Zároveň je to ošemetné i s USA. Sice všichni západní analytici vysvětlovali, že „Putinovi se USA musely zdát slabé po ostudném stažení z Afghánistánu“ – jenže jak vysvětloval Igor Girkin, vojensky je to přesně naopak. Tím, že se USA stáhly z Iráku i Afghánistánu, si uvolnily svázané ruce a většinu svých sil. A naopak Rusko je vojensky zaháčkované v Sýrii, Tadžikistánu, Uzbekistánu, Středoafrické republice, Libyi, Arménii/Karabachu...

Na tuto teorii mi nesedí jedna zásadní věc – kdyby šlo o pouhé přepočítání se na jeho straně, Putin by už dávno racionálně přešel do režimu „omezování ztrát“ a hledal by, jak se co nejrychleji stáhnout z konfliktu bez ztráty tváře a bez vojenských ztrát (kterými ztrácí tvář ještě hůře hlavně před svými spojenci a domácím publikem, kdyby fotky pronikly cenzurou.) Jenže Putin naopak do konfliktu investoval více a více sil a reputace skrze větší a větší požadavky.

Teorie 6 - „Putin coby ideolog, který uvěřil vlastním pohádkám a propagandě“

Tato teorie je oficiální narativ a tiskové prohlášení Kremlu, a zároveň asi nejoblíbenější teorie v USA. Podle ní si Putin myslí, že může zrušit existenci Ukrajiny a ukrajinský národ sloučit s Ruskem do soustátí Ruska, Běloruska a Maloruska.

Nebo minimálně sloučit s Ruskem „Novorusko“ – část Ukrajiny na levém břehu Dněpru.

Putin zveřejnil esej, podle které je Ukrajina historický omyl, umělý projekt který nemá právo na existenci a má být součástí Ruska. Dokonce to přikázal jako povinnou četbu své armádě:

v RU – [Ob istoričeskom edinstve russkich i ukraincev](#)

v AJ – [On the Historical Unity of Russians and Ukrainians](#)

Z oficiálních proklamací Kremlu tomu odpovídají nejen ty výplody o „umělé Ukrajině co má být součástí Ruska“, ale i prohlášení, že Putin ovládne celou Ukrajinu buď po dobrém, nebo po zlém, ale nikdy se nevzdá.

Toto chápání Ukrajiny jako součásti Ruska, která by měla chtít být součástí Ruska, zároveň velmi silně rezonuje s ruským narativem, resp. propagandou, po celých 8 posledních let. Od Majdanu byl více či méně oficiální ruský narativ, že Ukrajinci touží po jednotě s Ruskem, ale ukrajinští „fašisti a banderovci“ je násilím drží v područí Kyjeva „jako Gestapo“ a brání jim projevit jejich náklonnost k Rusku. Kdyby ale fašisti byli odstraněni, celá „osvobozená“ Ukrajina by skočila Rusku do náruče.

Ve prospěch teorie, že Putin buď uvěřil této své propagandě, nebo jí minimálně uvěřila ruská armáda, vypovídají tato pozorování:

1. Svědectví zajatých ruských vojáků. Ti pořád dokolečka vypovídají, že si opravdu mysleli, že jdou Ukrajinu osvobozovat od fašismu a Ukrajinci je přivítají s otevřenou náručí. Očekávali podporu „osvobozených“ Ukrajinců, a očekávali že bleskurychle „osvobodí“ Kyjev. Samozřejmě totéž Sověti nakecali i svým vojákům, kteří v roce 1968 „osvobozovali“ Československo, takže to nevypovídá o ničem. Ovšem:
2. Naprosto nechráněné logistické konvoje. Ukrajinská obrana se dá shrnout do věty „nechat projet tanky a pak zničit logistický ocas“. Naprosto si nechránit logistický týl opět odpovídá tomu, že ruské velení počítalo s většinově proruským, spřáteleným obyvatelstvem. Teprve týden po zahájení bojů a neuvěřitelných ztrátách na logistice začínají Rusové konvojům dávat ozbrojený doprovod, a posádky ze zoufalství [„obrnují“ chladiče dřevěnými poleny](#).

3. Celá akce zcela očividně počítala s rychlým postupem prakticky bez odporu po silnicích. Došlo mi to, když jsem přemýšlel, proč když chtěli Rusové obsadit Záporožskou JE, více než den se [zdržovali když je blokoval dav obyvatel](#) Energodaru [na tomto místě](#), namísto aby to objeli ze západu přes pole a louky (viz satelitní mapa). Prozření: Rusové *museli jet po silnicích*, protože jinak by je zastavilo ukrajinské bahno. Pokud se podíváte na [fotky ztracené ruské techniky na UA](#) (třída „Abandoned“), s železnou pravidelností je buď odtlačena na krajnici kvůli mechanické poruše – nebo opuštěná zapadlá v bahně poté, co se pokusila vyjet mimo silnice a nedokázala se vyhrabat. Např. [tato T-90 zahrabaná](#) až po korbu, nebo tento stejně [zoufale zahrabaný BUK](#). Žádný vojenský velitel s polovinou mozku nemůže naplánovat invazi spoléhající výhradně na silnice... Pokud upřímně nevěří, že celá země je sprátelená a silnice budou volné a bez odporu.

Ukrajinci nevěřili zprávám tajných služeb, že Putin chce dobýt Kyjiv a dosadit tam loutkovou vládu, [protože jim to přišlo nereálné](#):

„Zatímco Ukrajinci, kteří v zásadě vidí to samé, protože Američané s nimi ty své zpravodajské informace většinou sdílejí, si řeknou: ano, je to hrozba, ale není reálně představitelná. Když se například probíral údajně nejpravděpodobnější scénář, že Rusové přes běloruské území provedou vpád na Ukrajinu, obklíčí Kyjev a do čela vlády dosadí Jevgenije Murajeva (někdejšího poslance a vlastníka médií s prokremelskými názory).

Dobře, ten první krok je asi představitelný, ale jak mě, tak spoustě jiných lidí a koneckonců i samotnému Murajevovi, se kterým jsem se o tom bavil, přišlo obtížně uvěřitelné, jak by první krok mohl vést k tomu druhému.

Protože tohle není rok 2014. Bavíme se o čtyřiceti milionové zemi s řadou různých regionů, silnou občanskou společností a národní identitou. Je naprosto nemyslitelné, že by sem Rusko jen tak vtrhlo se svými tanky, svrhlo vládu a dosadilo místo ní svého člověka.“

Stejně tak obyvatelka Kyjiva, když se jí reportér BBC ptal zda Rusko může uspět s nahrazením Zelenského někým svým, řekla něco velmi zajímavého:

„Putin naprosto nerozumí Ukrajině. **Ukrajinská společnost je velmi horizontální.** Neposloucháme prezidenta jen proto, že je prezident. Kdyby sem dosadil svého člověka, nikdo by ho neposlouchal.“

Podle této teorie nicméně Putin nerozumí Ukrajině, je úplně odtržený od reality a přesně o toto se pokouší. Dobýt Kyjev, odstranit Zelenského, dosadit svou loutku a myslet si, že tím okamžikem si „osvobození“ Ukrajinci opět zamilují Rusko.

A pokud to nefunguje? Pokud Ukrajinci kladou odpor? No tak vysvětlení je jednoduché: na Ukrajině je mnohokrát více fašistů a banderovců, než si Putin myslel! Celý Kyjev, celý Charkov, každý kdo nepřivítal ruské osvoboditele je fašista! No a podle toho s nimi bude naloženo. Rukavičky dolů.

Propagandistické teorie z obou stran

Mimo plausibilních teorií, které se zakládají na empirickém chování Ruské Federace či Putina v politice, vojenství diplomacii a na publikovaných geopolitických a ideologických pracích, existují i

teorie, která si hýčká média na obou stranách a které osobně považuji za absurdní a trapné.

Má-li být ale výčet úplný, musím tu rozebrat i je. Tak tedy – jedna západní a „jedna“ ruská. Tady jsou.

Agitační teorie W - „revizionista Putin chce obnovit SSSR a zabrat půlku Evropy“

Toto je oficiální teorie poloviny Západu, hlavně zastánců „Evropanství“ a progresivců, ale i médií vystrašených obyvatel. Podle této teorie se „na Ukrajině bojuje za Česko“ (ehm, my jsme součástí SSSR nebyli), ale rozhodně za Litvu, Estonsko a Lotyšsko (které SSSR anektované měl.) Teorie říká, že ruské tanky se nezastaví, ale po Ukrajině budou pokračovat dál na Západ.

Tuto teorii oficiálně [razí např. český premiér Fiala](#):

„Putin se nikdy netajil ambicí rozšířit ruskou říši do hranic bývalého Sovětského svazu a dělá pro to všechno, což si málokdo chtěl na Západě přiznat.“

Tato teorie má dvě zajímavé vlastnosti. Jednak automaticky předpokládá, že USA by hodily NATO přes palubu a „nešly do jaderné války kvůli Litvě“. Jinak by totiž USA Evropu buď ubránily, nebo by to Putin ani nezkoušel eskalovat. Neúčast USA je tedy nutná podmínka.

A co z toho logicky plyne? No že potřebujeme Euroarmádu přeci! EU se desítky let více či méně třese na [náhradu NATO euroarmádou, proti](#) čemuž se NATO více či méně otevřeně vymezuje. Zastánci *Evropanství* jsou takové myšlenky oddáni proto, v euroarmádě by se hlasovalo kvalifikovanou většinou, kdežto v NATO má každý stát [právo Veta, což je údajně nedemokratické](#). Jak vysvětlovaly Novinky při podpisu Lisabonské smlouvy:

Smlouva omezuje nedemokratický princip veta, který dával v radě ministrů EU jednotlivým státům monarchistické právo blokovat usnesení, na nichž se shodla velká většina unijních zemí.

Druhá zásadní vlastnost je ještě zajímavější – automaticky vyžaduje Třetí Světovou Válku. Postulát totiž zní, že nebude-li Putin poražen na Ukrajině, určitě půjde dál, napadne NATO, klidně vyvolá Třetí světovou a klidně by riskoval i jadernou válku. Z čehož logicky plyne, že pokud WW3 přijde tak jako tak a nedá se jí vyhnout – je chytřejší ji bojovat dál od našich hranic a tudíž se vojensky zapojit do války proti Rusku na Ukrajině.

Je to úžasná tautologie fatalismu a jestřábí politiky. Shrnutá v jedné větě:

Protože je WW3 nevyhnutelná, musíme jít do WW3 kvůli Ukrajině, abychom se tím vyhnuli WW3 kvůli Pobaltí či nám.

Fenomenální logika.

Jenže je to také kapitální nesmysl, který vychází z šokujícího naprostého nepochopení a neznalosti strategických a geopolitických doktrín a národních zájmů. Já se od dobytí Krymu se neodvážuji

předvídat, co Rusko udělá nebo neudělá – s jedinou výjimkou. Putin si nedovolí napadnout teritoriální území státu NATO a zabrat jej, jak tvrdí teorie o obnově SSSR. Proč se odvažují to tvrdit? Protože je to otázka života a smrti pro USA.

Pokud čtete americké geopolitiky a strategy, od Mahana přes Kissingera až po Wolfowitz je naprosto prvořadý imperativ americké politiky si udržet svobodný globální obchod, svobodu námořní plavby a *ekosystém spojenců*. USA by nepřežily bez námořního obchodu, a nepřežily by bez svých ekonomických, politických a vojenských spojenců. Bez nich by se USA scvrkly na izolovanou regionální velmoc v Severní Americe.

Proto je pro USA zároveň strategickým nástrojem být garantem a poskytovatelem mezinárodního řádu a bezpečnosti svým spojencům. Je to pro ně násobič síly a zároveň kritická součást ekosystému dominance.

A proto je pro USA naprosto **životně důležitá kredibilita** – že spojenci věří, že USA dodrží své smlouvy s nimi a podrží je proti soupeřům USA. Kdyby totiž spojenci USA nevěřili, že USA dostojí svým závazkům vůči nim – okamžitě by přestali USA podporovat proti soupeřům USA jako jsou Čína nebo právě Rusko, a šli by se s nimi usmířit a hrát na všechny strany. Protože by pochopili, že jsou sami za sebe na hřišti plném silnějších predátorů a nemohou si dovolit si je znepřátelit. A to by byl konec ekosystému a dominance USA.

Proto si USA nemohou dovolit hodit přes palubu Japonsko, Koreu ani žádného člena NATO. Byl by to jejich konec, protože by přišly o kredibilitu, tím o spojence, tím o dominanci, tím o globální vliv, tím o zajištění námořního obchodu a tím o všechno. Bránit ty své spojence, jimž slíbily svou vojenskou ochranu, je pro USA otázka života a smrti. A to Putin ví, a právě proto se nikdy nepokusí obsadit území člena NATO. Proto se prof. Fiala mylí.

Agitační teorie E - „5 argumentů pro invazi, které chrlí ruské chrlící zdroje“

Z Ruska proudí tři zdroje argumentů, co Kreml požaduje a proč. Zaprvé samozřejmě oficiální výstupy ruské vlády – tiskové zprávy, komuniké a eseje Kremlu a jeho činitelů; studie, analýzy a doktríny ruského ministerstva obrany a generálního štábu; apod. Ty jsem odkazoval a adresoval v plausibilních teoriích výše.

Zadruhé akademické a thinktankové studie, analýzy a práce. Ty se zabývají dlouhodobými plány a ideologiemi, co by Rusko mělo a nemělo, a analýzami jak ruští analytici vnímají Západ, jeho politické a vojenské doktríny atd. Pozitivním příkladem je již odkazovaná publikace „[Tanks of August](#)“ o ruském zásahu v Gruzii, vydaná moskevským think-tankem CEST. To je zhruba ruský ekvivalent amerického RAND. Samozřejmě je to jednostranně ruský pohled, ale na velmi vysoké odborné i kvalitativní úrovni. Negativním příkladem jsou různé „analýzy bývalých plukovníků“, které jsou zhruba na úrovni pubescentních „vojenských analytiků“ zažraných do encyklopedií.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

No a zatřetí pozoruhodný ekosystém blogů, soukromých „zpravodajských serverů“ a VKontakte a Twitterových účtů, které *chrlí*... Obviňující výkřiky. Zásadně nepoužívám slovo „dezinformace“, protože dezinformace jsou definovány jako „cokoli, co je v rozporu s oficiální vládní linií“ a [proti vládním cenzorům vedu nesmiřitelný](#) zápas. Tohle *chrlení* se ale ani nesnaží přetvářovat, že přenáší jakoukoli užitečnou informaci. Nesnaží se o analýzu, dozdrojování, podklady, nic. Jen obviňuje bez jakýchkoli důkazů či podkladů – a pokud je obvinění vyvráceno, okamžitě vychrlí další. Fakticky se jedná o pomluvy – „Franta spí s Janou! Chcete důkaz? Nemám. Tak – Franta spí s Lenkou!“

Názorně to předvedu na příkladu již ukončeného *chrlení* – výkřiků, které tyto *chrlící* zdroje vypouštěly o sestřelu letu MH370 nad Donbasem. Chronologie *chrlení* byla takováto:

1. „Opolčenci sbili ukrajinský transportní Il-76 s výsadkáři ve velké výšce. Velké vítězství!“
(Vesti.ru)
(Zjistilo se, že nebyl sestřelen armádní Il-76, nýbrž civilní Boeing 777. Oops!)
2. „Žádný Boeing nikdo nesesestřelil, celé to bylo narařčené USA, letadlo bylo prázdné!“
(Objevily se fotky mrtvol a začali se ozývat stovky příbuzných.)
3. „Tak sice sestřelili B777, ale způsobila to ukrajinská stíhačka!“
(VVS RF chrliče zasabotuje když zveřejní oficiální video údajně z radaru, kde je údajně ukrajinský letoun, akorát že s udanou rychlostí ca. 1/3 Su-27.)
4. „Tak ten Boeing sestřelila ukrajinská Su-25 raketou!“
(Su-25 nemá radarem naváděné rakety, Ukrajina na něm měla jen R-60. Ta by se naváděla na motor, jenže vyšetřovatelé záhy ukázali, že exploze byla u kokpitu.)
5. „Tak to sestřelil ukrajinský šturmovik Su-25 kanonem zepředu! Ty díry na vraku přesně odpovídají 30mm projektilům, hele!“
(Ruský šéfkonstruktor Su-25 prohlásí, že ani omylem, protože nemá přetlakovou kabinu a v té výšce by nevydržel.)
6. „Tak to sestřelil ukrajinský Buk! Máme záznamy, že v oblasti byl před sestřelem aktivní ukrajinský přehledový radar Kupol!“
(ano, to byl. Ca. 20km jihozápadně. Nizozemci zveřejnili výsledky, podle kterých raketa přiletěla směrem od obce Snižne, opačným směrem.)
7. „Ukrajinci v té době posunuli frontu až ke Snižne, byl to jejich Buk! Tady máme satelitní fotky!“
(Podle setby se ukázalo, že fotky byly staré 5 měsíců a od té doby museli Ukrajinci ustoupit.)

A tak dále. Každý jeden z těchto *chrlených* výkřiků/pomluv opakovali i čeští příznivci těchto zdrojů a do krve se za ně bili. Obzvláště zábavné bylo sledovat, jak na fotkách vraku MH370 měřením pixelů „dokazují“, že díry jsou od 30mm kanonu. Osobně mě tohle irituje, protože to pokládám za urážku inteligence čtenáře – snažit se všet bulíky na nos *takhle trapně průhledně*. Ale zjevně to funguje.

Takže když je tohle vyřčeno, hurá na chronologii neoficiálních ruských zdrojů „*chrlících* výkřiků“ o motivaci ruské invaze na Ukrajinu. Zde jsou tak, jak jsem je v diskusích zde a jinde zachytil – plus můj skeptický komentář k nim, stejně jako jsem vyvracel západní agitku:

1. „Ukrajina chystá obrovskou invazi proti LLR a LDR a genocidu, Pušilin už evakuuje civilisty do Ruska, Putin tomu musí zabránit!“
(Chystá invazi na území chráněná ruskou armádou ve chvíli, kdy na ruské straně hranic stojí drtivá přesila desítek praporových úkolových seskupení? To jsou jako masochisti?)
2. „Ukrajina chtěla získat jaderné zbraně a Putin tomu musí zabránit kvůli přežití Ruska!“
(Kdyby se UA pokusila získat JZ, dostala by takové sankce od USA za porušení NPT, že by ryla ekonomikou v zemi a ještě ráda se přimkla k Rusku. Viz [americké sankce za Pákistánský jaderný program](#), viz [30 let sankcí za indický jaderný program](#).)
3. „Žádná invaze na Ukrajině není, jsou to videa z jiných konfliktů a 3D animace z videoher!“

Zejména tam nebyla zničena žádná ruská technika.“

(Tak to je tenhle [sestřelený Ka-52 fakt dobrá](#) animace. A UAčka asi fakt šikovně kamufluje [své T-72 za zničené T-90](#).)

4. „Na Ukrajině byly tajné americké biologické laboratoře na vývoj zakázaných biologických zbraní!“

(Zaprvé kdyby na tomto něco bylo, Kreml by to použil k ospravedlnění invaze minimálně se stejným mediálním divadýlkem, jako Powell „Yellow cake důkazy o iráckém jaderném programu“. Zadruhé USA by musely být redardované, aby tajně vyvíjely biologické zbraně a porušovaly mezinárodní smlouvy ze všech zemí na světě na Ukrajině, kde je nejvyšší koncentrace ruských agentů na světě. Ale věřím, že pozůstatky biolabů ze sovětské éry tam budou, a možná že i USA opravdu platí platy tamním pracovníkům – aby se nenechali najmout KLDŘ apod. Ale opravdu tam nevyvíjí biologické zbraně.)

5. „Na Ukrajině se chystala stavba tajné základny NATO v Očakově, která by bez varování zničila obránce Krymu a Moskvy protože by neměli čas reagovat!“

(V Očakově je jen [opuštěná rozbitá ex-sovětská základna](#). Jo aha, ono se to teprve „tajně chytalo v budoucnu“ ale teď tam ještě nic není. Tak to jo, potom to musí být pravda. Argument jak noha.)

Vážení posluchači, zůstaňte na příjmu, vysílání nekončí. Přijde další chrlení.

Shrnutí

Máme tu 6 zájmů a výher, které by Rusko na Ukrajině rádo inkasovalo.

Máme tu 6 (plus dalších 1+5 agitačních) teorií, co Putin dělá a proč – s jakým taktickým či strategickým cílem.

Pro každou ze 6 plausibilních teorií mluví empirie Putinových projevů, tiskových prohlášení, esejí, reálného chování Ruska v minulých konfliktech atd. Žádná není úplně nereálná a vycucaná z prstu.

Nikdo mimo zdi Kremlu ovšem neví, o kterou z nich jde. I nejlepší veteráni ruské politiky, armády a zpravodajských služeb, dokonce i blízcí poradci Putina byli invazi zaskočeni, protože se odehrává v situaci, kdy je Rusko vojensky oslabené přepětím svých sil, nesleduje žádné racionální strategické cíle – a pokud ano, k jejich dosažení využívá nevhodné a nefunkční metody. Pokud tedy nejde o izraelizaci zamrzlé diplomacie.

Kdyby byl Putin racionální, nejlepší smysl by dávala teorie „Putin coby handlíř a loupežník“, kdy by se Putin izraelizací snažil získat od Kyjeva a Západu štempl na anexi Krymu a Donbasu, případně k tomu i anexi průmyslových měst, a k tomu zrušení sankcí.

Pokud by Putin výměnou za ukončení invaze požadoval a dostal jen neutralitu Ukrajiny a uznání statusu quo – Krymu a donbaských Lidových Republik v jejich předinvazních hranicích dle minské Line of Control, byla by to asi nejméně škodlivá varianta. Ukrajina by se stabilizovala se západní pomocí, na Donbase by přestalo vzájemné ostřelování.

Ukrajinci by byli oslavováni jako vítězové, kteří se ubránili ruské invazi – a Rusové by neztratili tvář a nesáhli k žádným nekonvenčním zbraním.

Skončily by sankce na ruskou ropu a plyn, které ženou ceny do výšek likvidačních pro ekonomiku – a část majetku ruského státu, zmražená na západě, by mohla být soudy přiklepnuta Ukrajině jako válečné reparace a pomoci rekonstrukci její ekonomiky.

Miliony ukrajinských uprchlíků by se záhy vrátily z Evropy domů (chca nechca – válka skončila + tady máte reparace na rekonstrukci = pominul důvod k azylu.)

Pokud by Putin výměnou za ukončení invaze požadoval totéž, tj. Krym+DLR+LLR, ale krom toho ještě zájem 3 - ukrajinská průmyslová města a anexi Charkova, Mariupole a dalších, bylo by to o dost horší. V tom případě by totiž zplundrovaná Ukrajina, oloupená Putinem o svá průmyslová centra i subdodavatele, stáhla ekonomicky dolů Evropu. To už by snad bylo lepší podporovat Ukrajinu v obraně masivními dodávkami zbraní a nechat Putina udržet tak masivní ztráty, že se ve svých požadavcích uskrovní.

Jenže stejně dobře možné je, že se Putin z covidové hysterie a domácí izolace na stará kolena opravdu vyšinul, ztratil kontakt s realitou a uvěřil vlastní KGBácké propagandě a pohádkám o rusko-ukrajinském sjednocení „a kdokoli s tím nesouhlasí, to je fašista“. Nebylo by to poprvé. KGB uvěřila své vlastní propagandě, původně cílené na někoho úplně jiného, již v roce 1968 a poté znova v roce 1982.

V takovém scénáři neexistují žádné pozitivní konce. Buď by Putin dobyl Kyjev a nastolil represivní „protifašistický“ režim podobného stříhu, jako Pušilinův režim na Donbase s tresty smrti a represivními složkami stylu NKVD - takže by v Evropě zůstaly miliony ukrajinských uprchlíků a k tomu likvidačně vysoké ceny energií a paliv, protože sankce by platily „napořád“. Nebo bude Putin na Ukrajině prohrávat, a bude-li se cítit zahnaný do kouta, může udělat nějakou šílenost.

Ale to je v této době tipování na úrovni koňských dostihů či sázek na fotbal. Nemáme dost informací, nikdo jich nemá dost.

Pointa článku je, že pouze pokud si nenasadíte klapky na oči a nesoustředíte se jen na Jedinou Správnou Teorii Které Naprosto Věříte, můžete si nejnovější poznatky a zprávy o konfliktu třídit do škatulek „indicie pro / indicie proti“ všech možných hypotéz a teorií.

A časem začne u některé z teorií růst hromádka „indicií pro“ tak významně, že potom už to bude mít nějakou váhu...

AUTOR: Jan Mrcasik

[ZDROJ](#)